

УПРЕЖДЕНИЕ КРЪУС Дата: 13.04.2019г

На 26.10.2017г. Христо Бончев е изтърпял ефективно наказание от 1 (една) година лишаване от свобода за престъпление по чл.209, ал.1 от НК. След като излязъл от затвора, заживял със своята приятелка Ивелина Банева в нейния апартамент в гр. София. Ивелина Банева също е била осъждана за престъпление по чл.209, ал.1 от НК, с влязла в сила на 06.06.2017г. присъда, с наказание 10 м. лишаване от свобода, условно с изпитателен срок от 3 г.

На 13.11.2018г. Христо Бончев намерил във входа на блока лична карта на името на Веселин Николов Колев от гр. Бургас и я прибрал в себе си. Бончев забелязал, че доста си приличат в лице с Веселин Колев, който бил само с 2 години по-възрастен. На същия ден докато Христо Бончев пушел на терасата на апартамента, чул как съседа от долния етаж договаря в телефонен разговор фирма, която да извърши цялостен ремонт на жилището му. Така разбрал, че съседа е изтеглил 30 000 лева потребителски заем от „Кооперативна банка” АД, за да осигури средства за ремонта.

Същия ден Христо Бончев поискал от Ивелина Банева, да разбере кой живее под нейния апартамент, при което тя му обяснила, че живее сам мъж, който не познава, защото работел като моряк и рядко пребивавал в дома си. Христо Бончев поискал от Ивелина Банева да вземе домовата книга от домоуправителя, за да се впише като живущ в жилището на Банева. Вечерта Ивелина Банева дала на Христо Бончев домовата книга, за да впише личните си данни, след което на следващата сутрин заминала за седмица при майка си на гости. От домовата книга, Христо Бончев разбрал, че под апартамента на Банева, живее Веселин Николов Колев. Тогава Христо Бончев решил да използва намерената лична карта, за да изтегли от банката получената от Веселин Колев сума по кредита.

На следващия ден 14.11.2018г. Христо Бончев отишъл в близкия клон на „Кооперативна банка” АД, представил личната карта на Веселин Колев и заявил на банковата служителка, че желае да изтегли на каса в брой 20 000 лв. от банковата си сметка. След като дала на Бончев поисканата сума, служителката на банката му съобщила, че дебитната му карта вече е изготвена и му предала запечатан плик с дебитна карта, издадена на името на Веселин Николов Колев, заедно с кода (ПИН) за нея. Христо Бончев взел парите и плика с банковата картата и си тръгнал.

На същия ден Христо Бончев се обадил на свой приятел Здравко Иванов, който също наскоро е бил излязъл от затвора и на който Бончев дължал 2000 лева. Христо Бончев му казал, че желае да му върне парите, дори с 400 лева лихви, но трябва сам да си ги изтегли от чужда банкова карта, която Бончев ще му даде, заедно с кода (ПИН) за нея. Бончев обяснил, на Здравко Иванов, че е намерил дебитната банкова карта, заедно с кода (ПИН) в изгубен портфейл. Здравко Иванов се е съгласил, тъй като знаел множество банкомати в града, които са без видеокамери. Той взел от Бончев банковата картата и написания на листче код (ПИН). През следващите три последователни дни - на 15, 16 и 17.11.2018г., Здравко Иванов изтеглил на три пъти от различни банкомати в града, парични суми по 800 лева и задържал парите за себе си. След това върнал на Христо Бончев картата и листчето с кода.

Междувременно Веселин Колев установил липсата на личната си карта, както и това, че са теглени суми от банковата му сметка. Подал жалба в близкото РУ на МВР.

D

K

TII

след което било образувано досъдебно производство по реда на чл.212, ал.2 от НПК с първо действие по разследването - разпит на Колев в качеството на свидетел.

В хода на досъдебното производство били привлечени в качеството на обвиняеми Христо Бончев и Здравко Иванов. При привличането в качеството на обвиняем на Христо Бончев на 18.12.2018г. той дошъл при разследващия орган с упълномощен защитник – адвокат. Не се е признал за виновен по предявеното му обвинение и се е възползвал от правото си да не дава обяснения. Здравко Иванов бил привлечен в качеството на обвиняем на 19.12.2018г., когато се явил без защитник. При разпита му като обвиняем на същата дата, Иванов признал вината си и дал подробни обяснения и заявил, че не желае да му се предявяват материалите по разследването.

Прокурорът внесъл обвинителен акт срещу Христо Бончев и Здравко Иванов. На разпоредително заседание, Здравко Иванов признал фактите по обвинителния акт и поискал съкратено съдебно следствие, а Христо Бончев заявил, че желае делото да продължи по общия ред. Съдът разделил наказателното производство по отношение на двамата подсъдими, като приключил съдебното производство спрямо Иванов с осъдителна присъда, с която наложил на Иванов наказание при условията на чл.58а, ал.1 от НК, която влязла в сила. След това наказателното производство срещу Христо Бончев продължило по общия ред. В хода на съдебното следствие, прокурора поискал да се разпита като свидетел Здравко Иванов и съдът го допуснал до разпит.

1. Квалифицирайте престъпните действия, като изложите аргументи от обективна и субективна страна.
2. Коя е компетентната прокуратура да осъществи ръководство и надзор по досъдебното производство и кой е компетентния първоинстанционен съд да разгледа делото ?
3. Допуснати ли са в хода на досъдебното производство процесуални нарушения ? Ако са допуснати такива, то налице ли са съществени процесуални нарушения и как следва да бъдат отстранени?
4. Допуснати ли са в хода на съдебното производство процесуални нарушения ? Ако са допуснати такива, то налице ли са съществени процесуални нарушения и как следва да бъдат отстранени?
5. Правилно ли съдът в хода на съдебното производство срещу Христо Бончев е допуснал до разпит в качеството на свидетел Здравко Иванов.
6. Ще носи ли наказателна отговорност Ивелина Банева, ако тя бе намерила личната карта на Веселин Колев и предоставила на Христо Бончев и ако той и бе споделил с нея дочутия разговор на съседа им.

РЕШЕНИЕ на казуса

1. Квалифицирайте престъпните действия, като изложите аргументи от обективна и субективна страна.

1.1 Христо Бончев е осъществил съставите на две престъпления, извършени в реална съвкупност:

- По чл.211, предл.2, вр. чл.209, ал.1, предл.1, вр. чл.29, ал.1, б. „а” от НК.

А. С цел да набави за себе си имотна облага, Христо Бончев със своите действия е възбудил заблуждение у банковата служителка, като е формирал у нея неправилната представа, че той е Веселин Колев, използвайки личната му карта и приликата със снимката на нея. Тази неправилна представа е непосредствената причина, която е накарала банковата служителка да се разпорежи със сумата от 20 000 лв., като я е предала на Христо Бончев. С предаването на парите, престъплението е довършено.

Б. Деянието следва да се подведе по по-тежката квалификация на чл.211, предл. 2 от НК – „опасен рецидив“. За Христо Бончев са налице условия на чл.29, б. „а” от НК, тъй като към момента на деянието той е бил осъждан на лишаване от свобода за срок от една година, което наказание не е отложено по чл.66 от НК, а е изтърпяно ефективно, преди по-малко от 5 години.

Въпреки, че едновременно са налице предпоставките за квалифициране на деянието като „повторно“, по смисъла на чл.28 от НК, и като „опасен рецидив“, по смисъла на чл.29, б. „а“ от НК, то съобразно правилото на чл.29, ал.3 от НК, следва при квалификацията на престъплението да се приложи разпоредбата за опасен рецидив.

В. Въпреки, че са налице елементи на състава на престъплението по чл.318 от НК, този състав не е осъществен, защото той се прилага субсидиарно - само доколкото извършеното не представлява по-тежко престъпление. В случая осъщественото престъпление по чл.211, предл.2, вр. чл.209, ал.1, предл.1, вр. чл.29, ал.1, б. „а” от НК.

Не е осъществен състав на престъпление по чл.207, ал.1 от НК, тъй като намерената от Христо Бончев лична карта е документ за самоличност, който няма парична, художествена, историческа или друга стойност, поради което не може да бъде предмет на престъпление против собствеността.

- По чл.249, ал.1, предл. 1, вр. чл.20, ал.3 и ал.4, вр. чл.26, ал.1, от НК;

Христо Бончев е подбудител и помагач на извършеното от Здравко Иванов престъпление по чл.249, ал.1, предл.1, вр. с чл.20, ал.2, вр. чл.26, ал.1 от НК.

А. Христо Бончев е подбудител към това престъпление, защото с обаждането си на Здравко Иванов и разясненията, които му е дал, умишлено е склонил Иванов да извърши престъпление. Христо Бончев го е мотивирал, като му разяснил, че разполага с банкова карта и кода (ПИН) за нея и че така Иванов може да си получи сумата от 2000 лева и 400 лева лихви. Едва след тези разяснения Иванов взема решението да извърши престъплението.

Б. Освен това Христо Бончев е помагач в престъплението, защото умишлено е дал на Здравко Иванов необходимите средства за извършването му – чуждия платежен инструмент, заедно с кода за достъп. Тези действия предшестват извършването на престъплението и по този начин Бончев е създал условия и допринесъл за извършване на същото.

1.2. Здравко Иванов е осъществил състава на престъпление по чл.249, ал.1, предл.1, вр. чл.20, ал.2, вр. чл.26, ал.1 от НК.

А. Той е осъществил престъпление по чл.249, ал.1, предл.1 от НК използвайки платежен инструмент – банкова карта, без съгласието на титуляря. Банковата карта отговаря на легалната дефиниция на чл.93, т.24 от НК за „платежен инструмент“. Титуляр на банковата карта е лицето, на което тя е била издадена – Веселин Колев. От фактическа страна липсва съгласието на титуляря Веселин Колев за използването на банковата му карта.

От гледна точка на съучастие в умишленото престъпление, Здравко Иванов е извършител, тъй като осъществява изпълнителното деяние - използване на платежен инструмент, без съгласието на титуляря.

Б. Използването на картата е станало с три отделни транзакции, съответно на 15, 16 и 17.11.2018г., с които са изтеглени суми по 800 лева. Поотделно всяко от тези три деяния осъществяват един и същи състав на престъплението по чл.249, ал.1, предл.1 от НК. Те са извършени в непродължителен период от време – в рамките на три дни, при една и съща обстановка, при однородност на вината, при което последващите се явяват от обективна и субективна страна продължение на предшестващите - продължавано престъпление по смисъла на чл.26 от НК.

2. Коя е компетентната прокуратура да осъществи ръководство и надзор по досъдебното производство и кой е компетентния първоинстанционен съд да разгледа делото ?

Компетентната прокуратура съответства на компетентния да разгледа делото съд.

А. Съгласно правилото за родова подсъдност - чл.35 от НПК, компетентен да разгледа престъплението по чл.211, предл.2, вр. чл.209, ал.1, предл.1, вр. чл.29, ал.1, б. „а“ от НК е Районния съд, а по отношение на престъплението по чл.249, ал.1, предл.1, вр. чл.20, ал.3 и ал.4, вр. чл.26, ал.1 от НК, компетентен е Окръжния съд.

Б. Съгласно разпоредбата на чл.38 от НПК, компетентен да разгледа делото е по-горния съд – Окръжен съд.

В. Тъй като престъпленията са извършени на територията на гр. София, съгласно правилата за местна подсъдност - чл.36 от НПК, компетентен да разгледа делото е Софийски градски съд.

Поради това компетентната прокуратура, която да осъществи ръководство и надзор по досъдебното производство и да внесе обвинителен акт е Софийска градска прокуратура.

3. Допуснати ли са в хода на досъдебното производство процесуални нарушения ? Ако са допуснати такива, то налице ли са съществени процесуални нарушения и как следва да бъдат отстранени?

А. В хода на досъдебното производство за предявяване на постановлението за привличане като обвиняем Христо Бончев се е явил с адвокат, който е встъпил като защитник, а Здравко Иванов – без защитник. Видно от фактическата обстановка по казуса, интересите на двамата обвиняеми са противоречиви. Христо Бончев не се е признал за виновен и не е дал обяснения, а Здравко Иванов се е признал за виновен и е дал обяснения. Съгласно чл.94, ал.1, т.5, вр. ал. 2 от НПК е налице условно задължителна защита. Поради това, лицето изрично трябва да заяви желае ли защитник или не. Разследващият орган е задължен да разясни това право на обвиняемия Иванов. Неизвършването на това действие е съществено процесуално нарушение от категорията на отстранимите.

Б. Това процесуално нарушение може да бъде отстранено на досъдебното производство с указание на наблюдаващия прокурор за повтаряне на действието по законосъобразен начин – разясняване на правата и изрично изявление от страна на Иванов.

В. Ако това не бъде сторено от прокурора в досъдебното производство, в разпоредително заседание първоинстанционният съд следва да прекрати съдебното производство и да върне делото на прокурора за отстраняване на същественото процесуално нарушение – чл.249, ал.2, вр. ал.1, вр. чл.248, ал.1, т.3 от НПК.

4. Допуснати ли са в хода на съдебното производство процесуални нарушения ? Ако са допуснати такива, то налице ли са съществени процесуални нарушения и как следва да бъдат отстранени?

А. Същественото процесуално нарушение по предходната точка, ако не е отстранено от прокурора в хода на досъдебното производство, следва да бъде отстранено от съда в разпоредително заседание. Съдът прекратява съдебното производство и връща делото на прокурора за отстраняване на същественото процесуално нарушение – чл.249, ал.2, вр. ал.1, вр. чл.248, ал.1, т.3 от НПК. Ако

съдът не направи това, ще е налице съществено процесуално нарушение в хода на съдебното производство.

Съдът е допуснал съществено процесуално нарушение, свързано с разглеждането на делото в първата инстанция.

Б. С оглед позицията на Христо Бончев, че не желае съкратено съдебно следствие, искането на Здравко Иванов е правно ирелевантно, тъй като разглеждането на делото от съда по реда на съкратено съдебно следствие изисква съгласие на всички подсъдими - чл.370, ал.3 от НПК.

В. Съдът неправилно е разделил производство по отношение на двамата подсъдими и неправилно е приключил делото спрямо подсъдимия Здравко Иванов по реда на съкратеното съдебно следствие. По отношение на двамата подсъдими делото е следвало да се гледа по общия ред.

Г. Влязлата в сила присъда на Здравко Иванов може да бъде отменена по реда на възобновяване на наказателни дела – глава 33 от НПК. След връщане за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд, допуснатите нарушения следва да бъдат отстранени.

5. Правилно ли съдът в хода на съдебното производство срещу Христо Бончев е допуснал до разпит в качеството на свидетел Здравко Иванов ?

Според изложената фактическа обстановка, Здравко Иванов е осъден с влязла в сила присъда по различно от делото на Христо Бончев.

Здравко Иванов може да бъде разпитан в качеството на свидетел в производството, срещу Христо Бончев - чл.118, ал.1, т.1 от НПК.

6. Ще носи ли наказателна отговорност Ивелина Банева, ако тя бе намерила личната карта на Веселин Колев и предоставила на Христо Бончев и ако той и бе споделил с нея дочутия разговор на съседа им ?

Ивелина Банева няма да носи наказателна отговорност, тъй като Христо Бончев е споделил с нея единствено дочутия разговор, но не и намеренията си да извърши престъпление.